

Financiën Gelderse gemeenten

Jaarrekeningen 2016

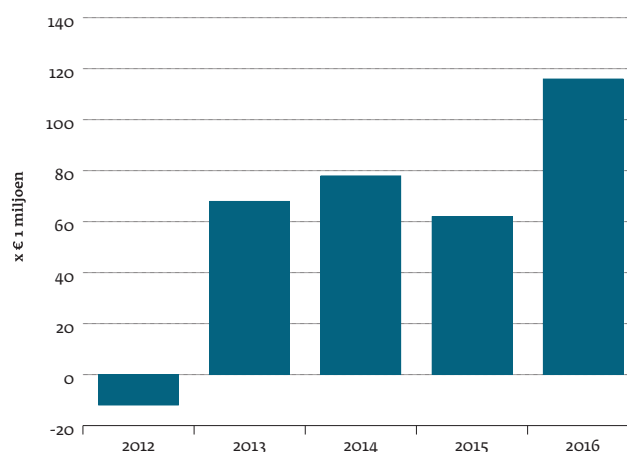
Op de website <http://ftgelderland.databank.nl> presenteren wij diverse financiële gegevens van de Gelderse gemeenten. Hier kan iedereen die geïnteresseerd is in de financiële ontwikkelingen van gemeenten deze volgen en vergelijken. De databank vullen wij tweemaal per jaar aan met nieuwe cijfers. Dit doen we in maart met gegevens uit de begrotingen en in oktober met gegevens uit de jaarrekeningen. De jaarrekeningen 2016 zijn vóór de zomervakantie van 2017 door de gemeenteraden vastgesteld. De cijfers hieruit en uit de balansen per 31 december 2016 zijn aan de databank toegevoegd.

In deze factsheet hebben wij in een aantal grafieken aangegeven hoe de ontwikkelingen van de laatste jaren in 2016 een vervolg hebben gekregen. In 2015 constateerden wij al dat de crisis ten einde was en dat het herstel was ingezet. Dit herstel is in 2016 voortgezet, een beeld dat hieronder wordt bevestigd.

Resultaten 2016

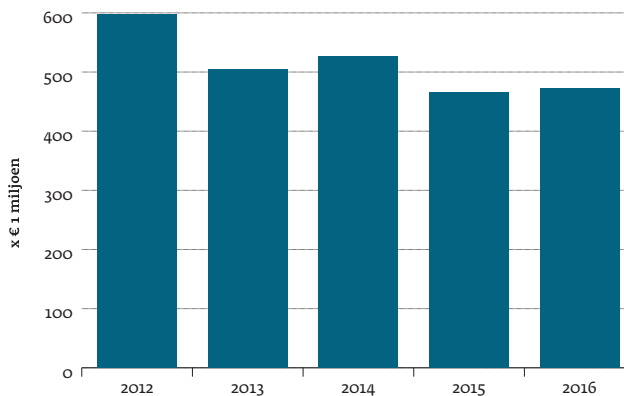
Vanaf 2012 zijn er steeds minder gemeenten die in hun jaarrekening rode cijfers schrijven. In 2016 waren er nog slechts 9 gemeenten met een negatief jaarrekeningsaldo. Dit sluit aan bij de positieve verwachtingen van gemeenten in de begroting 2016. De ontwikkeling van het totaal van de jaarrekeningsaldi van de Gelderse gemeenten is opgenomen in de grafiek.

Totaal saldi jaarrekeningen

In een andere grafiek is een beeld gegeven van het investeringsniveau van de gemeenten. Noodzakelijke bezuinigingen in de jaren van de economische crisis zorgden voor een rem op de gemeentelijke investeringen. Groei is hier nu nog nauwelijks waar te nemen.

Totaal Investerings

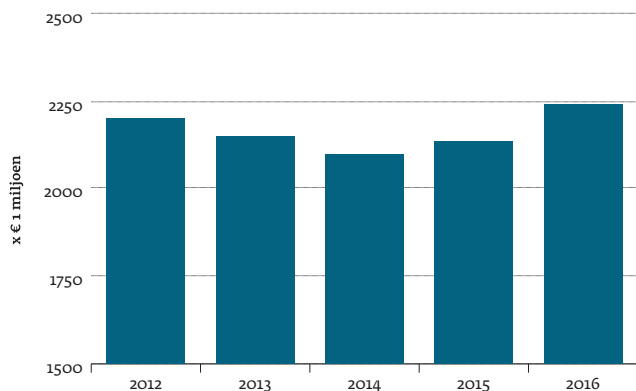

Ontwikkelingen in de balans

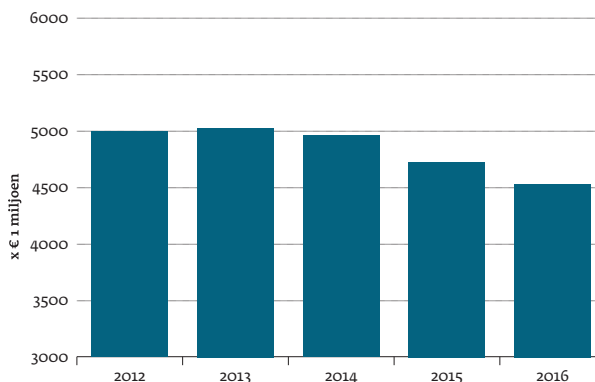
De positieve saldi en het relatief lage investeringsniveau zorgen bijna vanzelfsprekend ook voor positieve ontwikkelingen in de balans. In onderstaande grafieken is te zien dat het eigen vermogen van de gezamenlijke gemeenten is toegenomen en dat de schulden zijn afgenomen. Het eigen vermogen van ruim € 2,2 miljard is nog

altijd € 500 miljoen lager dan in 2010. Dit komt omdat in de periode 2010-2012 ca. € 750 miljoen verlies is geleden op grondexploitatie. De netto-schuld wordt berekend door het totaal van alle leningen te verminderen met de (tijdelijk) uitgezette gelden.

Totaal Eigen Vermogen

Ontwikkeling schuldpositie

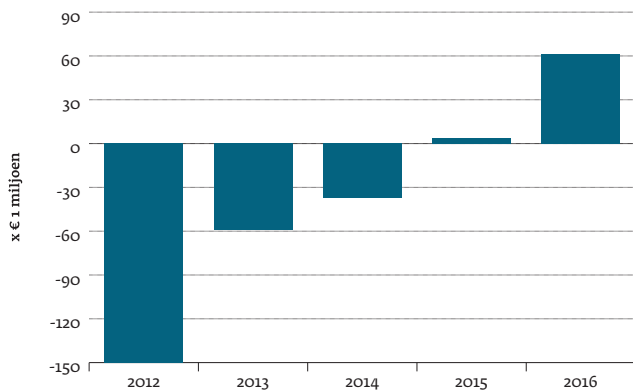
■ Netto schuld

Grondexploitatie

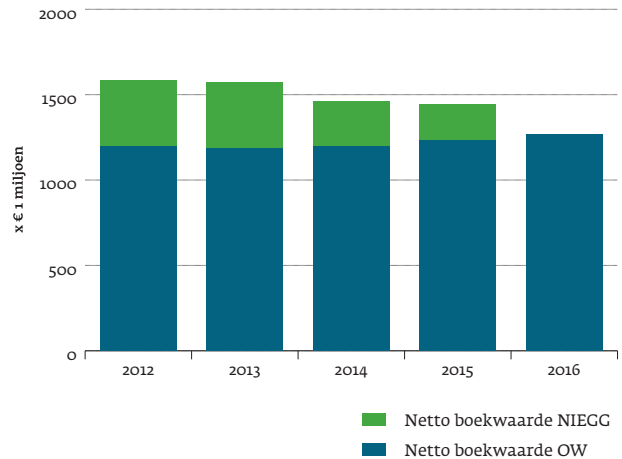
Niet alleen de 'gewone' gemeentelijke boekhouding schrijft weer zwarte cijfers, ook binnen de grondexploitatie zien wij positieve saldi. Van het moeten treffen van forse verliesvoorzieningen is geen sprake meer. De positieve saldi worden vooral veroorzaakt door 'vrijval' van eerder getroffen voorzieningen. Dit betekent niet dat de in de afgelopen jaren geraamde verliezen verdampt zijn, maar dat deze door de aantrekkende economie lager zullen uitvallen.

Aanpassing van de boekhoudvoorschriften betekent dat alleen nog gronden met een vastgestelde exploitatie-opzet (Onderhanden werken (OW) onder de 'Vorraden' op de balans mogen staan. De 'Niet in exploitatie genomen gronden' (NIEGG) behoren nu tot de vaste activa. Gemeenten hebben deze in 2016 overgeboekt naar de vaste activa, of alsnog een exploitatie-opzet vastgesteld. In dit laatste geval maken ze deel uit van de OW. Vanaf 2016 zijn de NIEGG niet meer afzonderlijk zichtbaar.

Resultaten grondexploitatie

Boekwaarden grondexploitatie

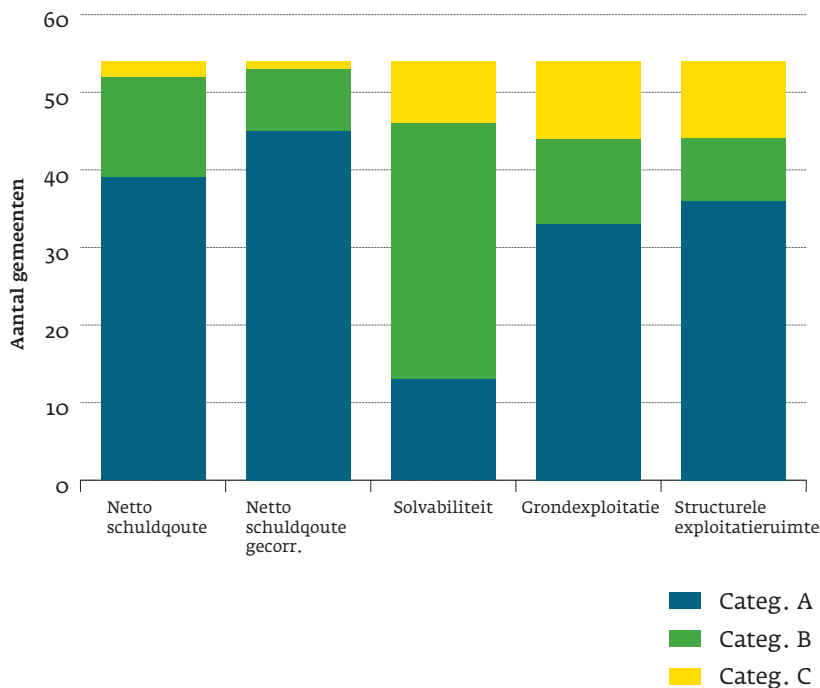

Kengetallen

In de regelgeving zijn kengetallen voorgeschreven die een beeld geven van financiële aspecten van de begroting en de balans van de gemeenten. Deze kengetallen zijn in eerste instantie bedoeld om in relatie met elkaar een beeld van de financiële positie te geven. Vanaf de begroting 2016 en de jaarrekening 2015 moeten gemeenten deze opnemen. Het eerste jaar had niet elke gemeente

dit compleet of op de juiste manier gedaan. Vandaar dat vergelijken (nog) niet mogelijk is. Bij een volgende keer kunnen de vergelijkingen en ontwikkelingen worden weergegeven. In de grafieken is te zien hoeveel gemeenten met de waarden van hun kengetallen binnen de verschillende categorieën vallen, waarbij categorie A het minst en categorie C het meest risicovol is.

Kerngetallen, gemeenten per categorie

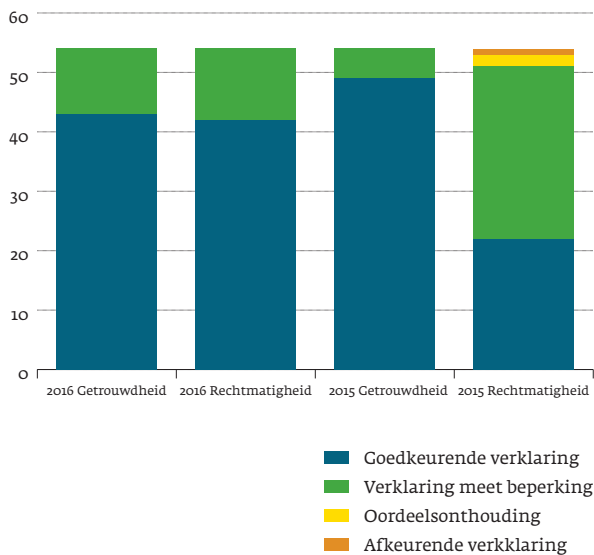

Accountantscontrole

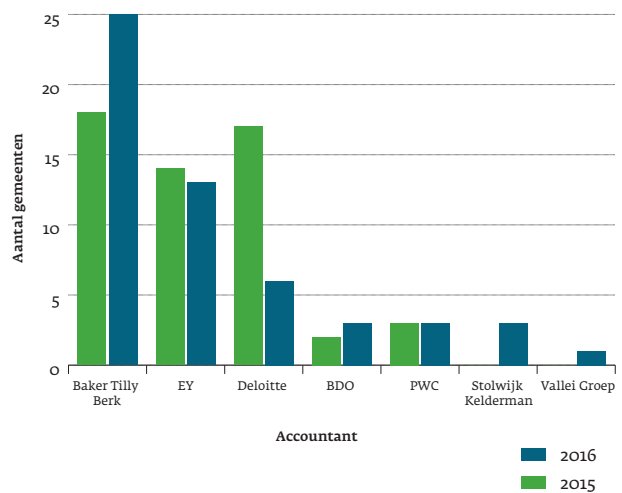
In vergelijking met 2015, het eerste jaar van de decentralisaties in het Sociaal Domein, zijn de uitkomsten van de accountantscontrole aanmerkelijk positiever. Het aantal gemeenten dat zowel voor de rechtmatigheid als de getrouwheid van de cijfers

een goedkeurende verklaring heeft gekregen is fors toegenomen. Het accountantslandschap verandert. Deloitte trekt zich langzamerhand terug uit de gemeentewereld. Veel gemeenten stappen over, waarvan de meeste naar de betrekkelijke nieuwkomer Baker Tilly Berk.

Accountantsverklaring 2016 - 2015

Accountants Gelderse gemeenten

Provincie Gelderland

Markt 11
6811 CG Arnhem
Postbus 9090
6800 GX Arnhem
026 359 99 99
provincieloket@gelderland.nl
www.gelderland.nl